

ΒΑΘΜΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΑΡΑΚΙΝΗΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΥΤΩΝ ΨΥΧΙΚΗΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ηρακλέους, Ηρακλής & Παυλάκης, Ανδρέας

Εισαγωγή: Η έννοια της παρακίνησης στο χώρο της εργασίας, αναφέρεται σε εσωτερικούς παράγοντες οι οποίοι ωθούν/παροτρύνουν τους εργαζόμενους σε δράση και σε εξωτερικούς παράγοντες οι οποίοι μπορούν να ενεργήσουν σαν κίνητρα για δράση. Η παρακίνηση των εργαζομένων δηλαδή, δε διαφέρει μόνο στο επίπεδο/βαθμό αλλά και στην προέλευσή της. Η προέλευση αφορά ουσιαστικά τους υποκειμενικούς λόγους και στόχους που ενεργοποιούν για δράση, τα αίτιά της.

Σύμφωνα με τους Deci & Ryan (1985), με βάση τα αίτια αυτά, η παρακίνηση χωρίζεται σε εσωτερική και εξωτερική:

- Εσωτερική παρακίνηση ορίζεται ως η ενέργεια που κάνει το άτομο για την ευχαρίστηση που ενυπάρχει σε αυτή, όχι για κάποια ξεχωριστά αποτελέσματα και συνέπειες, ενώ
- εξωτερική παρακίνηση ορίζεται η ενέργεια που κάνει το άτομο για να κερδίσει κάποια διαφορετικά αποτελέσματα.

Σκοπός: Η παρούσα μελέτη έχει ως σκοπό τη διερεύνηση του βαθμού αλλά και είδους παρακίνησης των νοσηλευτών ψυχικής υγείας, καθώς επίσης και των κυριότερων παραγόντων που τους παρακινούν στο χώρο εργασίας.

Στόχοι:

1. Η διερεύνηση του συνολικού βαθμού παρακίνησης των νοσηλευτών ψυχικής υγείας.
2. Η διερεύνηση του βαθμού παρακίνησης ως προς το είδος της (εσωτερική – εξωτερική).
3. Η διερεύνηση των κυριότερων παραγόντων που παρακινούν τους νοσηλευτές ψυχικής υγείας.
4. Η διερεύνηση συσχετίσεων μεταξύ δημογραφικών χαρακτηριστικών και βαθμού παρακίνησης.

Μεθοδολογία: Η έρευνα είναι συγχρονική, ποσοτική περιγραφικού τύπου και διεξάχθηκε μεταξύ Σεπτεμβρίου-Οκτωβρίου 2010. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 350 νοσηλευτές ψυχικής υγείας των Υπηρεσιών Ψυχικής Υγείας της Κυπριακής Δημοκρατίας. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε η Κλίμακα Οργανωσιακής Δέσμευσης και Επιθυμητών Παραγόντων Παρακίνησης 4.0 (ΚΟΔΕΠΑΠ 4.0), σε συνδυασμό με ένα ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων. Η στατιστική επεξεργασία έγινε με τη βοήθεια του στατιστικού προγράμματος SPSS 16.0 και χρησιμοποιήθηκαν το Κριτήριο t-test, η ανάλυση διασποράς (ANOVA), και post-hoc ανάλυση.

Αποτελέσματα: Τα κυριότερα ευρήματα της έρευνας αυτής είναι ο υψηλός βαθμός παρακίνησης των νοσηλευτών ψυχικής υγείας κυρίως από εξωτερικούς παράγοντες παρακίνησης. Επίσης, υπήρξαν στατιστικά σημαντικές διαφορές στο βαθμό παρακίνησης σε σχέση με δημογραφικά χαρακτηριστικά των συμμετασχόντων, όπως η ηλικία, το επάγγελμα, το επίπεδο εκπαίδευσης και το τμήμα εργασίας. Τέλος, η επικοινωνία και η συνεργασία στο χώρο εργασίας, σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας αυτής, αποτελεί το σημαντικότερο παράγοντα παρακίνησης των νοσηλευτών ψυχικής υγείας.

Συμπεράσματα:

Η παρακίνηση των νοσηλευτών ψυχικής υγείας σε μεγαλύτερο βαθμό από εξωτερικούς παράγοντες ενδεχομένως οφείλεται στη δομή και στον τρόπο λειτουργίας των υπηρεσιών. Επίσης, ο μειωμένος βαθμός παρακίνησης των νοσηλευτών ψυχικής υγείας που εργάζονται στο νοσοκομείο Αθαλάσσιας, συγκριτικά με συναδέλφους τους άλλων δομών, πιθανότατα οφείλεται στα χαρακτηριστικά της εργασίας τους στο χώρο αυτό.